

Els Parcs Naturals orientals de Girona i el Montseny tenen mala qualitat del cel nocturn

El Pirineu nord occidental i la zona del Montsec han registrat una qualitat del cel nocturn excel·lent

El Pirineu nord occidental i la zona del Montsec han registrat aquest 2020 una qualitat de cel nocturn excel·lent. Aquestes són algunes de les conclusions extreïdes de les mesures que s'han realitzat a diversos parcs naturals del territori. En canvi, se situen en l'altre extrem els espais naturals protegits orientals de Girona i també el Montseny. La Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, del Departament de Territori i Sostenibilitat, porta a terme campanyes de mesurament de la qualitat del cel nocturn des de l'any 2012. La contaminació lumínica pertorba les condicions naturals del medi nocturn, pot afectar els ecosistemes i la biodiversitat, i pot tenir conseqüències perjudicials per al medi ambient en general.

A més, dificulta la visió del cel nocturn, que forma part del paisatge i medi natural, i és un bé que cal preservar. Un bon indicador de la contaminació lumínica és la mesura de la brillantor del fons de cel, que és la resplendor atribuïble a la radiació de fonts de llum artificial o objectes celestes i a la luminescència de les capes altes de l'atmosfera. Amb aquest tipus de mesurament s'avalua de forma indirecta com de lluny estem en una zona de tenir la foscor que seria natural durant la nit.

Al llarg de l'any passat s'han realitzat mesures als parcs naturals del Cap de Creus; dels Aiguamolls de l'Empordà; del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter; del Massís del Montseny; de l'Alt Pirineu, i trajectes de connexió entre zones ja mesurades. També s'han actualitzat mesuraments en zones del Montsec.

En el Parc Natural de l'Alt Pirineu, s'han trobat nivells d'alta qualitat gairebé tot el territori protegit analitzat.

Els espais naturals protegits orientals de Girona (Albera, Cap de Creus, Aiguamolls de l'Empordà i del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter) estan afectats per les zones urbanes i turístiques de la costa. Tot i que es poden trobar alguns valors considerats com a molt bons, aquests només es localitzen en les zones protegides per barreres orogràfiques, com són les zones més nord-occidentals de l'Albera i les zones que s'endinsen en el mar com el Cap de Creus.

En el Parc Natural del Massís del Montseny no s'ha mesurat cap punt amb un valor representatiu de molta bona qualitat degut a la influència, a molts kilòmetres de distància, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la franja

costanera i nuclis del Vallès.

La zona del Montsec conserva i millora les condicions avaluades, amb àmplies zones de qualitat excel·lent. L'anàlisi amb les estacions fixes de mesura proporcionen uns resultats excepcionals al igual que les mesures amb càmera amb objectiu d'ull de peix.

La campanya s'ha completat amb els mesuraments amb càmera amb ull de peix. Aquest mesuraments donen una visió de tota la cúpula celeste i són especialment importants per determinar l'origen i magnitud de fonts contaminants que poden estar molt allunyades.

En aquest tipus de mesurament es pot observar quina és la foscor del cel en cada punt del cel. En tota la cúpula, no només al zenit com altres mesures. Així doncs, es pot observar com és la qualitat del cel en cada angle del cel, i determinar possibles influències de focus contaminants lumínics.

De forma afegida, s'han instal·lat sensors de mesurament en continu als municipis de Sabadell, Espot i Soriguera, per incrementar l'abast de la futura Xarxa d'Observació de la Contaminació Lumínica a Catalunya (XOCL.cat). Aquestes dades permetran avaluar l'evolució d'aquest factor ambiental a llarg termini. Aquesta xarxa s'espera que estigui en funcionament al llarg d'aquest any 2021.

Els resultats de les campanyes de mesurament es publiquen en el Mapa de qualitat del cel nocturn a Catalunya, on es representen les dades en un format de fàcil consulta i accés. En el visor del mapa hi apareixen els nivells de qualitat del cel nocturn i els valors mitjans mesurats de brillantor del fons del cel, valors numèrics de més utilitat per a professionals i aficionats a l'astronomia.

La contaminació lumínica és un fenomen que es trasllada a molts kilòmetres de distància per la dispersió de la llum a l'atmosfera. L'Atlas Mundial de la Contaminació lumínica, publicat l'any 2016, va desvetllar que el 80% del món viu sota cels contaminats lumínicament, i que un 60% de la població europea no pot veure la Via Làctia.

La localització i avaluació d'espais amb qualitat de medi nocturn és important per tal de preservar-los i millorar-ne les seves condicions, especialment en el moment de canvi tecnològic cap a la tecnologia LED que estem vivint. La tecnologia LED emet radiació en la zona dels blaus, que és potencialment més contaminant que les làmpades tradicionals de llum ataronjada.

Font del document:

https://www.diaridegirona.cat/comarques/2021/02/03/parcs-naturals-orientals-girona-montseny/1086964.html?utm_source=rss